

Recente ontwikkelingen binnen de EU betreffende het Europees kwalificatiekader (EQF)

Wilfried Boomgaert
Project Strategisch Onderwijs- en Vormingsbeleid

Infonamiddag VKS – 3 november 2008

OVERZICHT

1. De EQF aanbeveling
2. Ontwikkeling van Nationale Kwalificatieraamwerken (NQF)
3. Coördinatie op EU-niveau
4. En buiten de EU ?
5. Europese projecten, studies, communicatie
6. Uitdagingen

De EQF aanbeveling is goedgekeurd

Aanbeveling EQF van Europees Parlement en de Raad is op 23 april 2008 ondertekend = formeel goedgekeurd

Doelstellingen van EQF

- een Europees referentiekader zijn om kwalificaties en kwalificatieniveaus in Europa te vergelijken en hierdoor “leesbaarder” te maken (EQF als “converter” – “metakader”)
- het bevorderen van de geografische mobiliteit en beroepsmobiliteit van EU-burgers
- het vergemakkelijken van hun deelname aan een leven lang leren

Europees kwalificatieraamwerk voor LLL

Hoewel tot stand gekomen in het kader van het Kopenhagenproces (dat focust op beroepsonderwijs en –opleidingen, VET) betreft het EQF zowel algemeen vormend onderwijs, als volwasseneneducatie, beroepsonderwijs, beroepsopleidingen en hoger onderwijs

Indeling van het Europees raamwerk

- focus op “learning outcomes” = gericht op output
- aandacht voor formeel, niet-formeel en informeel leren
- 8 niveaus
- niveaus 5-8 zijn compatibel met Raamwerk HO (Bologna)
- niveaudecriptoren met 3 kolommen:
kennis – vaardigheden - competentie (autonomie en verantwoordelijkheid) = SAMEN te lezen
- hoger niveau = toenemende complexiteit en diepte van kennis en inzicht; bredere reikwijdte en complexiteit van toepassing; meer integratie en zelfstandigheid vereist; ...

Wat wordt van de Lidstaten verwacht ?

- het aanduiden van een *Nationaal Coördinatiepunt EQF* (voor koppeling aan EQF, transparant maken van de methode en informatieverstrekking aan belanghebbenden) : momenteel zijn er in 11 landen NCP's aangeduid
 - tegen 2010 elk van hun kwalificaties koppelen aan één van de 8 niveaus van het Europees Kwalificatieraamwerk (EQF)
 - tegen 2012 alle nieuwe erkende certificaten en diploma's een verwijzing toekennen naar het overeenstemmende EQF-niveau
- ⇒ bijna alle 32 landen betrokken bij het KP ontwikkelen nationale kwalificatieraamwerken waarvan de meeste hun niveaus (zullen) koppelen aan een overeenstemmend EQF-niveau

Stand van zaken NQFs (juli 2008)

- 19 landen hebben* / gaan voor** overkoepelend NQF
- 9 landen geven voorrang aan HO, daarna VET
- 1 land gaat (voorlopig) enkel voor HO
- 2 landen hebben slechts vage plannen

* Ierland, VK, Malta hebben al een officiële NQF

** Litouwen, Tsjechië, Portugal en Vlaanderen zijn verst gevorderd in ontwikkeling van een (overkoepelend) NQF

Typologie van mogelijke NQFs

- 1. Impliciete raamwerken**
De kwalificatieniveaus die burgers hanteren zijn niet expliciet zichtbaar in officiële overzichten (tabellen, diagrammen, descriptoren, raamwerken, ...)
- 2. Separate raamwerken voor de opleidingsvormen**
Afzonderlijke raamwerken voor HO, VET, VO, algemeen onderwijs
- 3. Overbruggende raamwerken**
Afzonderlijke raamwerken maar aan elkaar gekoppeld door een set van gemeenschappelijke niveaus (al dan niet met gemeenschap. descriptoren)
- 4. Integreerende raamwerken**
Eén set van niveaus en descriptoren voor alle opleidingsvormen die door deze als hun raamwerk wordt beschouwd → formele link

Bron: Mike Coles, unpublished note, 2008

Coördinatie op EU-niveau (1)

EQF Adviesgroep met als opdracht:

- samenhang waarborgen tussen acties in de landen
- transparantie bevorderen van nationale koppelingsprocessen met EQF

⇒ wederzijds vertrouwen creëren

Tijdelijke subgroepen:

- A. referentiecriteriën koppeling NQF-EQF (zie “zelf-certificatie” binnen Bologna proces)
- B. EQF en kwaliteitsborging
- C. opvolging van sectorale Europese raamwerken

Coördinatie op EU-niveau (2)

Kopenhagenproces afstemmen met Bologna proces

EQF	QF-HE (Dublindescriptoren)
ENQA-VET	ENQA
EQARF	European Standards and Guidelines for QA in HE
ECVET	ECTS
Certificaatsupl.	Diplomasupplement / Europass
32 + x landen	47 + x landen

Aanvullende EU instrumenten (ontwerp van aanbevelingen)

2 instrumenten ter ondersteuning van EQF

- EQARF = European Quality Assurance Reference Framework for VET
- ECVET = European Credit System for VET

Beide ontwerp-aanbevelingen zijn momenteel in bespreking tussen Raad Onderwijs en Europees Parlement (“medebeslissingsprocedure”) – goedkeuring voorjaar ‘09

En buiten de EU ?

- Kwalificatieraamwerken in Australië, Nieuw-Zeeland, Zuid-Afrika, Indië, Texas, ...
- In de groep van “EU-buurlanden” zijn naast Turkije en Kroatië (deelnemers KP) nog 16 landen EQF aan het bestuderen om eventueel tot de ontwikkeling van een NQF over te gaan

BRON: ETF, European Training Foundation, Turijn

Europese projecten EQF en studies

- 12 EQF projecten gestart op basis van Call 2006 (zijn afgerond of in eindfase)
VB: *EQF-stakeholders, HE_LEO, EQF-FRAME*
- 11 EQF projecten gestart op basis van Call 2007 (lopen tot midden of eind 2009)
VB: *EQF-HAIR, Ways, MSNQF, EQF PRO*
- 10 EQF projecten geselecteerd op basis van Call 2008 – *nog geen informatie vrijgegeven*

CEDEFOP-studies: o.a. over ‘learning outcomes’

Communicatie door de Commissie

- Communicatiestrategie en –plan (worden nog verder uitgewerkt door de Europese Commissie)
 - 2008: communicatie gericht op de actoren die (zullen) instaan voor (coördinatie van) ontwikkeling van kwalificaties; eerst EQF-conferentie in juni 2008
 - 2009: conferentie i.s.m. ETF over ontwikkelingen in de EU-buurlanden (Brussel, eind januari 2009)
 - 2009: EQF web-platform waarop de koppelingen NQF-EQF zullen te zien zijn (momenteel wordt een prototype afgerond)

Uitdagingen

- Zelfde terminologie/”grammatica”, maar diverse interpretaties
- Prioriteitstelling QF-HE of EQF ?
- Relatie met EU-richtlijn 2005/36
- Expertise verhogen in de Lidstaten
- Noodzakelijke bijstellingen of hervormingen (o.a. LO, coördinatiepunten, netwerken)
- Tijdsfactor (draagvlak creëren)

Meer informatie over EQF

Website van de Europese Commissie:

http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/doc44_en.htm

Dank voor uw aandacht.

wilfried.boomgaert@ond.vlaanderen.be